

Naročnina mesečno
18 Lir, za inozem-
stvo 31.50 Lir - ne-
deljska izdaja ce-
loletno 34 Lir, za
inozemstvo 65 Lir.
Ček. rač. Ljubljana
10.650 za naročnino
in 10.349 za inserate.

Podružnica:
Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S.A. Milano.

Izdaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S.A. Milano.

Abbonamenti: Mese
18 Lire. Estero, me-
se 31.50 Lire. Edi-
zione domenica, an-
no 34 Lire. Estero
65 Lire. C. C. P.
Lubiana 10.650 per
gli abbonamenti,
10.349 per le in-
serzioni.

Filiale:
Novo mesto.

SCLOVENE

Bollettino No 1088 Un incrociatore nemico silurato 4 velivoli nemici distrutti

Il Quartier Generale delle Forze Armate co-
munica:

Nostri aerosiluranti, in ricognizione offensiva
lungo le coste della Africa Settentrionale,
siluravano un incrociatore leggero nella rada di
Bougie ed un piroscafo di medio tonnellaggio
in navigazione.

Una formazione nemica ha lanciato bombe su
Alghero (Sassari) causando il crollo di alcune
abitazioni civili e facendo vittime tra la popola-
zione.

Due apparecchi sono stati abbattuti dalle ar-
tiglierie della difesa.

Un velivolo avversario veniva pure distrutto
in Mediterraneo da una corvetta tedesca, mentre
un altro, colpito dalle batterie contraeree, precipi-
tava nelle acque dello stretto di Messina.

Nota al Bollettino No 1088:

A seguito della incursione citata dal bollettino
edieri si deplorano ad Alghero 11 morti e
30 feriti.

Vojno poročilo št. 1088 Sovražna križarka potopljena 4 sovražna letala sestreljena

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil ob-
javlja:

Naša torpedna letala so na ogledniškem poletu
nad obalami Severne Afrike torpedirala lah-
ko križarko v zalivu Bougie in srednjeveliki
parnik, ki je plul po morju.

Sovražna skupina je metala bombe na Al-
ghero (Sassari), podrla nekaj civilnih hiš in
povzročila žrtev med prebivalstvom.

Obrambno topništvo je sestrelilo dve letali.

Eno nasprotno letalo je bilo v Sredozemlju
sestreljeno od neke nemške korvete, neko dru-
go pa je treščilo v morje v messinski ožini,
zadeto od protiletalskega topa.

Dodatek k vojnemu poročilu št. 1088:

Zaradi napada, omenjenega v današnjem voj-
nem poročilu, obžalujejo v Algheru 11 mrtvih
in 30 ranjenih.

Albanska zahvala in obljuba Duceju

Rim, 18. maja. AS. Duce je prejel tole brzo-
javko, ki jo je nanj naslovil novi predsednik al-
banske vlade Ekrem Libohova:

»Vlada, ki ji imam čast predsedovati, je po-
nosna na zaupanje, ki ji ga je izkazalo Nj. Vel.
Kralj in Cesar, in začenja svoje delo s tem, da
se obrača na Vas, Duce fašizma in ustanovitelj
Velike Albanije, v svoji vdanosti in zahvali. Vse
naše prizadevanje bo šlo za to, da se uvrsti
vse stvarjalne sile v deželi v trdnem skupnem
prepričanju, ki se ga izrazili vi, Duce: v pre-
pričanju v zmago ob strani fašistične Italije pod

slavnim savojskim žezlom. Združenj v isti veri
bomo strnili oba naroda v eno samo skalo, gra-
nitno skalo volje, da odstranimo z vsemi sre-
dsvi vse ovire in dosežemo cilj, ki ste nam ga vi
označili.«

Duce pa je na to brzojavko takole odgovoril:
Visoko cenim brzojavko, ki ste mi jo poslali v tre-
nutku, ko vlada, ki ji predsedujete, začenja s svo-
jim delom. Zivo se zahvaljujem Vam in Vašim
sodelavcem in imam zaupanje v Vaše delo, ki gre
za to, da albanski narod, zvezan s fašistično Ita-
lijo, doseže svoje blagostanje. — Duce.

Italija ne bo klonila pred strahovanjem

Rim, 18. maja. s. Ravnatelj lista »Messag-
gero« in bivši minister za ljudsko kulturo
Pavolini piše, da so sovražna letala, ki so letela
preko Rima, spuščala na mesto letake. V njih
so sovražniki ponavljali staro pesem o predaji,
ki je Italija že dolgo ne posluša več, ter ji v
nasprotnem primeru grozili z razdejanjem in
smrtjo. Bivši minister Pavolini dopolnjuje ba-
haško govorico teh letakov s komentarji iz an-
gelskega in severnoameriškega tiska, iz kate-
rega se jasno vidi, da je Italija tudi po za-

vzetju Tunisa še vedno pokonci in da je ne bo
mogoče izločiti iz borbe drugače kakor z zased-
bo njenega ozemlja, kar je sprožilo za Angleže
in Amerikance znova vprašanje izkrcanja in
vdora v Evropsko trdnjavo. Če je položaj tak,
pa so se morali Angleži znova zateči k Chur-
chillovemu načinu: strašiti Italijo, zahtevati
predajo, ne da bi se poskušali izkrcati, ampak
zadržati hočejo moralo med ljudstvom ter ga
strahovati z letalskimi napadi. Toda tudi to
strahovanje ne bo potegnilo Italije iz borbe.

Uspešni boji na kubanskem mostišču

V Atlantskem morju je bilo potopljenih osem ladij z 51.000 tonami
Na zahodu je bilo sestreljenih skupno 30 nasprotnih letal

Hitlerjev glavni stan, 18. maja. Nemško
vrhovno poveljstvo objavlja:

Na kubanskem predmostju so bili v
uspešnih bojih privedeni številni ujetniki.

Na ostalem vzhodnem bojišču je bila večeraj
samo neznatna krajevna bojna delavnost.

Letalstvo je z vidnim uspehom bombardiralo
za vojno važne naprave v Petrogradu.

Dnevni sovražni letalski napadi na nekatere
kraje zasedenega zapadnega ozemlja so povzo-
čili med prebivalstvom visoke izgube, predvsem
v mestu Bordeaux. Pri tem je bilo v letalskih
bojih in po protiletalski obrambi uničenih 17 pre-
težno večmotornih sovražnih letal, pri obrambi
angleških letalskih napadov na nemške konvoje
in nad Nizozemsko so zaslišane edine sestrelje-
ne 4 protiletalske topništvo z morja pa 6 sovraž-
nih letal. Nad Atlantikom so uničila nemška
bojna letala 2 angleška bombnika, med njimi eno
veliko pomorsko letalo. Izgubljeni so bili štirje
lastni lovi. Posamezna angleška letala, od kate-
rih je bilo eno sestreljeno, so priletela zadnja noč
nad zapadno in južno nemško ozemlje.

Letalstvo je dalje obstreljevalo važne posa-
mezne cilje v prostoru Londona tudi v noči
na 18. maj več ur nepretrgoma in napadlo z moč-
nim oddelkom težkih bojnih letal vašo preskrbo-

valno luko Cardiff ob Bristolskem pre-
kopu.

Podmornice so potopile pri posameznih lovih
v severnem Atlantiku 8 ladij s skupno 51.000
tonami, med njimi 12.000 tonsko veliko hladilno
ladjo, ki je bila do vrha naložena z mesom za
Anglijo. Razen tega so sestrelile še 3 napadajoče
večmotorne bombnike.

Stockholm, 18. maja. AS. Švedski listi po-
ročajo iz Londona, da je bil zadnji nemški na-
pad na angleško prestolnico izredno močan.
Številne bombe, ki so padle na razne mestne
predele, so izvale znatno škodo. Štirje letalski
alarmi so povzročili zmedo med ljudstvom, ki
je drlo v zaklonišča. Londonski listi pripominja-
jo, da je nemško letalstvo močno odgovorilo
na zadnje angleške napade na Nemčijo. Vojaški
angleški kritiki poročajo, da imajo nemški
bombniki novo napadalno taktiko. Pridužijo se
angleškim letalom, katera se vračajo iz kakšnega
poleta nad evropsko celino in se tako izognejo
zapornemu ognju na južnih angleških obalah.
Angleško protiletalsko topništvo jim tako ne
more do živega.

Pariz, 18. maja. AS. Angleško-ameriško le-
talstvo je znova bombardiralo mesto Boulogne
ob rokavski obali. Zadeta je bila bolnišnica. V
mestu je bilo skupno 78 mrtvih, od tega 40 v

Jasna zunanja politika Italije

Poročilo senatorja Salate o delu in temeljnih smernicah zunanje politike fašistične vlade - Duce osebno vodi zunanje ministrstvo

Rim, 18. maja. AS. Članom senata je bila raz-
deljeno poročilo senatorja Salate o proračun-
skem osnutku zunanjega ministrstva. Poročeval-
lec je predvsem poudarjal značilno in ne zgolj
simbolično dejstvo, da je Duce osebno prevzel
neposredno vodstvo zunanjega ministrstva. Ko je
omenil značilnosti dveh drugih obdobjev, v ka-
terih je v celnem več kakor polovico dvajsetletja
fašističnega režima Duce vodil portfelj zunanjega
ministrstva, je govornik, da bi zavrnil mnenje, da
gre za spremembo smeri italijanske mednarodne
politike, zatrdil, da zgolj pojav Duceja v tem tre-
nutku na vodstvo zunanje politike presega običaj-
ni okvir ministrske sestave, da bi označil, da v
teku spopada, ki ga po njegovih razsežnostih in
namerah svetovna zgodovina ne pozna, da se
diplomatsko nastopanje obnavlja prav na temelju
med najostrejšimi vojnimi orožjem. Diplomatska
akcija in reakcija se vsak dan pojavljata, dokler
bo trajala, obenem pa se pojavljajo tudi akcije in
reakcije, usmerjene v bodočnost.

Za svojega sodelavca pri vodstvu zunanjega
ministrstva je Duce že drugič poklical za držav-
nega podtajnika v palači Chigi Giuseppeja Ba-
stianinija, vernega fašista iz prvih časov, ki je
vestno opravil že marsikatero od stranske nalo-
žene naloge, kakor tudi razne diplomatske nalo-
ge, mož, ki ima politično intuicijo, mož ravno-
težja in priznanega velikega izkustva. Bastiani-
ni je neutruden delavec in uresničevalec Duce-
jevih zamisli.

Potem je poročevalec razpravljaj o prora-
čunskem predlogu in o izrednih postavkah, ka-
tere zahteva v sedanji vojni uprava zunanjega
ministrstva. Potem se je ustavil pri delovanju
ministrstva, ki spriči nujnosti, nastalih zaradi
vojne, dobiva poseben značaj. Obravnaval je di-
plomatsko delovanje, ki na široko razvija poli-
tično delo, ki naj pripravljajo, podpira in ojačuje
vojaško delovanje. Po pregledu dela, ki je bilo
storjeno za varstvo italijanskih državljanov in
italijanskih koristi v tujini, posebno pa v voj-
skujočih se državah, dalje o izjemnem delu na
kulturnem področju, označuje poročilo prispevek,
ki ga je vojni mobilizaciji dalo osebe ministr-
stva. Nad 300 višjih in nižjih uradnikov je pod
orožjem. S svojimi padlimi, ranjenimi in odliko-
vanimi so ti uradniki pozvani k opravljanju svo-
je diplomatske ali konzularne službe v vojnih
predelih in v operacijskih področjih, vzgledno
delili s četami vse nevarnosti in pomanjkanja,
zlasti na Balkanu in v Afriki.

Poročevalec je prešel nato k obravnavanju
političnega in diplomatskega delovanja v zad-
njem letu in razlagal enotnost delovanja osi
na političnem in vojaškem področju v širokem
okviru trojnega pakta in pogodbe proti Komini-
terni, kakor tudi istovetnost ciljev in nastopov,
katerih simbol in jamstvo je vedno tesnejše
priateljstvo med Ducejem in Hitlerjem. Tak-
šen duh preveva tudi odnošaje z drugim veli-
kim zaveznikom Japonsko. Višjim smotrom in
skupnim koristim evropske skupnosti se po-
rejuje tudi odnošaji z drugimi zavezniki ali
neutralskimi državami. Potem obravnava poro-
čilo posebne italijanske interese v podonavsko
balkanskem prostoru, katerega ogrožajo Sovjeti
ob podpori Londona in Washingtona.

Stališče Španije

Nato pa omenja nedavne izjave gene-
rala Franca in označuje stališče Španije, ki je,
čeprav ni posegla v vojno, zapustila absolutno
neutralsko in postala nevojuskoča se država,
torej je Španija vse prej kakor pa država, ki
bi ji trenutno obdobje vojne na Sredozemskem
morju ne bil prav nič mar. Tudi iberška zve-
za uživa v naši državi vedno večje simpatije,
bodisi zaradi svojih odmevov v Sredozemlju
in v Afriki, bodisi zaradi odmevov v Južni
Ameriki, ki je tudi danes poklicana, da se
v imenu latinskega sveta postavi po robu pro-
diranju Združenih držav, dočim plemenito
sklicevanje na evropske vezi, ki smo ga sli-
šali iz ust argentinskega poslanika v Španiji,
pomeni, da smo mi solidarni z veliko republi-
ko, ki je edina ostala in se edina upira no-
vim grožnjam in nasilnostim imperializma
Združenih držav. Poročilo pravi dalje, da je
na vzhodnem delu Sredozemskega morja Tur-
čija v razmerju do Italije nadaljevala s svojo
neutralsko politiko, po drugi strani pa se
pojavljajo vedno večje skrbi zaradi tega, ker
je boljševiška Rusija začela ponavljati svoje
zahteve po morskih ožinah in bi se utegnilo
zgoditi, da bi bila Turčija izrinjena tedaj, ko
bi se urejevalo sredozemsko vprašanje v ko-
rist sredozemskih držav.

Posebno obširno je poročevalec obravnaval
nastopanje Italije na najbolj kočljivem delu
balkanskega polotoka, na prostoru od južnih
obronkov Julijskih Alp pa do ruča Matapana,
ki ima namen zagotoviti temu območskemu
področju varnost proti sleherni grožnji od zua-
naj, obvarovati prebivalstvo pred zastrupitvijo
s tujimi nauki in zagotoviti narodom miren
razvoj, prosep njihove kulture in njihovih iz-
ročil. Poročilo razlaga težave te naloge in uspe-
he, ki so bili v napori doseženi zmerom ob
sodelovanju in v soglasju z domačim prebiva-
lstvom, potem pa se bavi obsežno z Albanijo,
Hrvaško, Črno goro in Grčijo in zaključuje,
rekoč, da sta dve leti po končani balkanski
kampanji prinesli bogata izkustva in dragocene
nauke s kočljivega terišča, ki se imenuje so-
delovanje med ljudstvi različnih narodnosti,
kar pa je temelj za organizacijo nove Evrope.
Globok čut človečnosti, ki nas preveva v za-
vesti našega latinskega poslanstva, nam je pri-
bližal tudi sovražnike od večerj in jih privedel
k delu za pomiritev in normalizacijo. To delo
je tudi propaganda, zlasti pa rušilo komuni-
stično delovanje pod krinko vseslovanstva mo-
glo le malo ovirati ali omejevati. Ta lepi uspeh,
ki ga je Italija dosegla v skladu z načeli, ki
si jih je stavila v program, je dokaz za naše
čiste namene in jo je treba upoštevati pri bo-
doči politiki za doseg neodvisnosti in medse-
bojnega sodelovanja evropskih narodov.

Italijanske zahteve

Govoreč o spremembi po izkrcanju angleških
in ameriških čet v Severni Afriki, o dejanskem
če že ne o pravnem položaju Francije glede na
sile osi, poročevalec brzdja obutke, ki jih vzbuj-
ajo imena Tunisa, Nizze in Korzike ter junaštva
italijanskih vojakov v vseh srih, ter pripomi-
nja, da je zvesto sodelovanje med italijanskimi
vojaškimi in političnimi oblastmi ter tuniškimi
prebivalstvom in njegovimi voditelji kljub bližnji
nevarnosti sovražne zasedbe dokazalo, da Tuni-
ziji po več kakor pol stoletju nimajo Bardskih
pogajanj za »zadnje besede« in da so pričako-
vali drugačno rešitev tunizijskega vprašanja, po
kateri bi bili varnost in italijanske življenjske
koristi zajamčene, s tem da bi bile spravljene
v sklad z izročili, pravici in koristmi krajev-
nega prebivalstva. Glede pozabljenih vprašanj v
odnosih do Francije, poročevalec naglo obravna-
va zadnje srečanje med Hitlerjem in Lavalom,
pri katerem je bil tudi Bastianini, ter piše: »Ne
da bi hoteli kršiti diplomatske tajnosti ali pre-
hiteti razvoj dogodkov, mislimo, da lahko pono-
vimo tudi zdaj, kar smo ob pogajanjih italijan-
ske vlade z Vichyjem za čas premirja zapisali v
poročilu pred letom dni... Državni tajnik Ba-
stianini je 17. aprila v zbornici potrdil, da naše
zakonite zahteve glede Francije niso bile v ni-
čemer prizadete, kar je eden bistvenih pogojev
za vstop Italije v vojno, ki ga je Nemčija vedno
rada in znova priznala. To zagotovilo in prizna-
nje, zaključuje poročevalec, ohrani svojo polno
veljavo tudi po crečanju z Lavalom.« Obširno
poglavje v poročilu je posvečeno odgovornosti in
političnemu razvoju Združenih držav ter Anglije
proti Evropi in prikazuje ves postanek ameriške-
ga ter angleškega svetovnega imperializma, ki
je z nastopom v Sredozemlju zapletel vse pro-
bleme. Nasproti skupnemu in hkrati neskladne-
mu imperializmu ter proti boljševiški nevarnosti.

bolnišnici. Poleg tega je bilo 300 težko ranjenih.
Mesto je ostalo zaradi bombardiranja brez elek-
trike, plina in vode. To je trpljenje ranjenecov
še poslabšalo.

ki grozi Evropi z vzhoda, sile osi znova potrju-
jejo vero v evropske vzore. Glede Afrike, ki je
po svojem zemljepisnem in gospodarskem polo-
žaju evropski privezek, poročilo bežno oriše zo-
godovino evropsko-afriškega vprašanja od rimskih
časov pa do predhodnikov nove Italije ter fašiz-
ma, ki je to vprašanje zajel kot glavno točko
svojega političnega delovanja. Potem opominja
na članke oktobra 1940, potem ko sta se na Bren-
nerju srečala Duce in Hitler, Zamisel, da bi
ustanovili zvezo evropskih držav, ki bi brez lju-
bosumnosti delovale v Afriki, ni nova, ker so o
njej razpravljali že v Zenevi. Proti angleškim in
ameriškim grožnjam povzamejo sile osi evrop-
sko-afriški načrt in opozarjajo nanj svobodne
evropske narode.

Evropa Evropcem

Drugo obširno poglavje poročila je posve-
čeno tako imenovani poslanici Evropejcem, ki
sta ga po zadnjem sestanku objavila Duce in
Hitler. V novi zavesti evropske skupnosti je
oživila zgodovina poskusov, ki so se v novi
dobi zmeraj razbili ob sovražni sili, ki se je
opirala na nasprotja ter ščevala evropske sile
drugo proti drugi, netila tekmovanje in na tem
zidala politiko ravnovesja nad nasprotnimi si
skupinami ter tako izvala vojno za nasled-
stvo. Potem ko je poročilo pojasnilo odgovor-
nost Anglije, ki je vedno videla v zedinjeni
Evropi bodočega sovražnika, zaključuje, da je
spopad med Evropo in Anglijo vzrok vseh te-
žav in vseh vojn ter tudi vzrok sedanje vojne.
Ker se Anglija ne more sama postaviti po robu
zedinjeni Evropi, je mobilizirala obširne celine.
Tako so se načrti v Casablanci izpopolnili v
diktaturo zaveznikov sil, ki ležijo vse izven
Evrope in katerim bi morali veliki in majhni
evropski narodi žrtvovati svoje pravice, živ-
ljenjske koristi, celo svojo »svetost« in ne-
odvisnost. Po sestanku med Mussolinijem in
Hitlerjem stoji temu nasproti načrt neodvisno-
sti in edinstvi Evrope ter sodelovanje evrop-
skih narodov. Prvenstvo v tem načrtu pripis-
ujejo Italiji in to je v skladu z zgodovinskimi
izročili, ki je od početka italijanskega pre-
poroda ter v politiki Cavourjevi, Crispijevi in
San Giulianovi zmeraj težilo za dvojni cilj:
da bi dala Italiji položaj, ki ji gre v Sredoz-
zemlju ter nudila manjšim narodom varstvo
Rima, ki je včasih bilo celo preveč nesebično.
Mussolinija so tujci, ki niso sumljivi, imeno-
vali »Evropejec«. Vsa njegova politika je str-
njena v tej besedi. Evropa danes v krvi in raz-
valinah čuti udarce, ker ni poslušala njegovega
dvajsetletnega svarila, ki so ponavljala vedno
isto geslo: »Ta stara Evropa se mora odločiti.
Ali se bo zavzela za celinsko politiko med ev-
ropskimi narodi, ali pa ji bodo vajejti zdrknile
iz roke.«

Evropa osi se bo upirala vsem napadom na
njene trdnjave ter napela vse sile, da bodo va-
jeti ostale v evropskih rokah. Tak je pomen in
naloge zadnjega sestanka med voditeljema ter
njune poslanice vsem Evropejcem. Če jo bo
Evropa sprejela ter s silo orožja branila obstoj
svojih narodov, je sovražniki ne bodo prema-
gali. Če v svojem drugem govoru v Triestu
(februarja 1921) je Mussolini bistro označil raz-
liko med amerikanizmom in komunizmom. Ko
se bo stara Evropa osvobodila te nevarnosti, bo
spet lahko postala življenje in luč za vse ro-
dove.

Počastitev padlih

Pred zaključkom poročila je senator Salata,
sklicujoč se na vojne operacije in na poro-
čila vojnih ministrstev, izrekel spoštovanje in
občudovanje za vse naše padle iz vseh vrst
orožja, kakor tudi onim Nemčije, Japonske in
ostalih zaveznikov, kakor tudi žrtvam nasprot-
nikovih letalskih napadov in prebivalstvu, ki
doživlja težko preizkušnjo v teh barbarskih
napadih. V času, ko narod bide vojno v prav-
nem pomenu besede, je sveto vsako delo, ki
stremi za tem, da ojači kreposti odpora, ki
izvirajo iz zavesti o neizprotnosti borbe, iz pra-
vice in iz plodnosti žrtve. Da bi obdržali in
izoblikovali to zavest, je na delu tudi diplo-
matsko delovanje vlade, pretres proračuna zu-
nanjega ministrstva pa nosi v tem trenutku v
sebi tudi pomen svečanega akta volje in zve-
stobe, ki naj bi po vseh preizkušnjah današ-
njega časa izzorila v najvišjo mero prepriča-
nosti v zmago.

V odobritvi tega zakonskega osnutka se iz-
raža polna solidarnost senata z delom, ki ga je
pod vodstvom Duceja poklicano izvajati zunanje
ministrstvo v slavo Kralja in Savojske hiše in
za srečo naše domovine.

Atlantska karta v praksi

Tanger, 18. maja. AS. Radio Alžir je sporočil,
da je Giraud očitno na povelje okupacijskih
anglosaških oblasti odstavil tuniškega beja »za-
radi zadržanja, ki je nasprotovalo varnosti Tuni-
sae. Odpeljan bo na Madagaskar s 25 člani svoje
družine. Za njegovega naslednika so imenovali
Sidi Amil beja. V Tunisu vlada veliko razburje-
nje med prebivalstvom zaradi odstavitve in de-
portiranja njegovega suverena in duhovnega vo-
ditelja.

Berlin, 18. maja. AS. »Völk. Beobachter«
piše v zvezi z odstavitvijo tuniškega beja: To sa-
movoljno dejanje je nov dokaz, da so angleške
obljube v atlantski karti kakor tudi vse izjave
angleško-ameriških državnikov izgubile vse po-
men v trenutku, ko bi jih bilo treba uresničiti.
Tudi v Tunisu, zaključuje list, reže pravico me-
narodni judovski kapital kakor eploh v vseh
krajih, kjer je oblast prešla v angleške in sever-
noameriške roke.

Napoli vztraja kljub sovražnemu besu

Rim, 18. maja. AS. »Popolo di Roma« piše: Napoli je italijansko mesto, ki je imelo doslej največ letalskih alarmov — skupno 1023 ur — in največjo škodo ter največ žrtev. V začetku so omejevali Angleži svoje napade na pristaniško področje, na industrijske četrti ter na železnice. Toda čim bolj se sovražno letalstvo izpopolnjuje, ima boljše merilne naprave in boljše orožje, tem bolj segajo sovražni napadi na tiste četrti, kjer ni nikakih vojaških naprav. Angleži zelo slabo sodijo Napolitance. Mislili so, da so slabi, dovzetni za vtise in računalni so, da bodo strli njihovo moralo. Zato so se razdijali nad stanovanjskimi četrti, uničili lepe vile in hišice po hribovitih okoli mest, razdelali cerkve, šole, bolnišnice. Toda morala Napolitancev ni padla in prva ofenziva na civilno prebivalstvo Napolija je propadla. Vsekakor se Angleži tega zavedajo. Izdajam več kakor vojaško skrivnost — nadaljuje dopisnik »Popolo di Roma« — če povem, da je ravno takrat, ko je sovražno

letalstvo prenehalo s svojimi poleti, pristanišče v Napoliju zelo močno podpiralo borbo v Afriki, proti Grčiji in celo boje v Atlantiku. In bombni napadi se niso ponovili zato, ker bi Napoli izgubil vojaški pomen zaradi izselitve industrije in uporabe drugih pristanišč. Prvi teroristični ameriški napad je trajal eno minuto 44 sekund. Uničil je sedem civilnih hiš ter povzročil 228 smrtnih žrtev. Bombe so padle na ulice v središču mesta, kjer je v tem času največ ljudi (bilo je 10 minut čez 3 popoldne). Od takrat se ti napadi nadaljujejo noč in dan in za cilj imajo vedno cerkve, slavne umetniške spomenike, palače, stanovanjske hiše, bolnišnice, šole in celo klinike ter vile na Vome-ru, ki je več kilometrov od vsakega vojaškega cilja. Toda ta nova ofenziva ne bo izboljšala uspeha prve ofenzive. Bombe in zračni torpedo, pa tudi eksplozivna peresa in svinčniki ne morejo zrahljati morale napolitanskega prebivalstva.

Druga obletnica rimskih sporazumov

Zagreb, 18. maja. AS. Tukajšnji tisk se široko bavi z drugo obletnico podpisa rimskega sporazuma med Italijo in Nezavisno Hrvatsko. »Nova Hrvatska« piše: Rimski sporazumi so odločilnega pomena za bodočnost Hrvatske Države in skupen izraz prijateljstva obeh narodov, ki je postalo posebno tesno v zadnjih dveh letih, ko so Hrvati v borbi za neodvisnost našli v Italiji popolno razumevanje in pomoč fašistične Italije. Hrvatska je hitro spoznala, da bo v svoji borbi našla pomoč le v Italiji, na katero je večje tradicionalne in verske vezi. Časnikar se spominja tistih let, ko so živeli v Italiji politični emigranti, in nadaljuje: Italija se ni udeležila le razbitja ječe hrvatskega naroda, samote verske stvaritve Jugoslavije, marveč je na najotipljivejši način pokazala prijateljstvo do Hrvatske, ko se je ta v ustaški revoluciji oklala za Neodvisno in Svobodno. Rimski sporazumi, podpisani mesec dni po ustanovitvi Hrvatske Države, so poro-

stvo zanjo in trden pogoj za njen nadaljnji razvoj v novem redu.

»Hrvatski narod« prav tako posveča svoj uvodnik temu dogodku, popisuje težave v zvezi z ustanovitvijo nove države, ter nadaljuje: »Poglavnik je pravilno gledal, ko je stavil vse svoje upe na fašistično Italijo in je imel res velikansko srečo za Hrvate, da je v teh zgodovinskih trenutkih našel v voditelju Italije največjega državnika vseh časov: Benita Mussolinija. Z rimskimi pogodbami, ki zagotavljajo politično neodvisnost in nedotakljivost ozemlja nove Hrvatske, je Italija zapečatila rojstvo nove Hrvatske in ji zagotovila nadaljnji razvoj. Hrvatsko ljudstvo je pokazalo, da ve ceniti prave prijatelje in je pripravljeno žrtvovati vse svoje najbolje sile za organizacijo nove zavestne Evrope ter tako izpolnjevati svoje zgodovinsko poslanstvo. Edina njena želja je, vztrajati v tej nalogi in sodelovati z vsemi svojimi silami za zmago osi.

Nemški vojak v letu 1943

Berlin, 18. maja. »Völkischer Beobachter« je objavil članek z naslovom »Vojak v letu 1943«. Napisal ga je znan nemški časnikar Gerhard Emskötter. Članek pravi: Na splošno se smatra in tudi vidi, da ima vojak tretjega rajha v najvišji meri lastnosti nemškega vojaka. Tudi vojaki viljemovske Nemčije so bili vojaki v polnem pomenu besede. Manjkalo pa jim je jasno gledanje stvarnosti, tako politične kakor vojaške. Tudi niso bili v stiku z notranjo fronto zaradi podtalnih sil, ki so končno izvale splošni zlom. Danes vojak ve, da gre za obsoj naroda, to pa ve tudi notranja fronta. Zato pa vse mobilizirane delavske sile pripravljajo vojakom orožje za totalno vojno, ki ga potre-

bujejo za obrambo domovine in za uničenje sovražnika, ki bi jo rad pokončal.

Zlom po zgledu leta 1918 torej ni mogoč. Vojak Adolfa Hitlerja ni fanatičen nevednež, je pa heroj. Ne išče smrti, ker ljubi življenje, toda ravno zato, ker ga ljubi, ga hoče braniti in braniti življenje svojih dragih, življenje svojega naroda. Sposoben je plemenitosti, zna pa biti tudi strašen. Zgled na tretjotrajnega tovariša, na katerega je streljal kak boljševiški analfabet iz blazine tundre, ga gane, da maščuje drugega tovariša, ki bi mogoče, ako bi se vrnil iz vojne, lahko mnogo prispeval za veličino domovine na polju književnosti, umetnosti in znanosti. Zato se bori za dva, zase in za padlega tovariša. (Piccolo).

Angleško-ameriški načrti

za katere naj plačajo račune Poljaki

Berlin, 18. maja. »Corriere della Sera« piše: Nemški tisk ne piše mnogo o Churchillovem bivanju v Washingtonu, kar pa se ne pomeni, da ne bi registriral vseh znakov, ki kažejo smer teh pogovorov. Tako se vedno bolj vidi, da si Združene države žele večjih nastopov proti japonski. Churchill je v svojem govoru omenil velike težave, s katerimi bi imeli opravka pri morebitnem vdoru v Evropo. Dejal je, da je Anglija še vedno oblegana trdnjava in izpostavljena nevarnosti neposrednega napada. Potem je še neko drugo značilno dejstvo. V Moskvo je odpotoval poslanik Davis kot izredni Rooseveltov pooblaščenec. V Berlinu mislijo, da bo zahteval od Stalina novo ofenzivo, ki naj bi zaposlila nemško vojsko celo poletje, in povračilo za to pa bi anglosaške države dale Rusiji politične koncesije po vojni. Del računov naj bi plačala Poljska, ki bi se morala odpovedati vzhodnim pokrajinam, meječim na Rusijo ter vpisati zavezniško pogodbo kakor jo je svoj čas narekovala Moskva baltskim državam kot prvo stopnjo popolne priključitve. Dokaz, da v Washingtonu obravnavajo rusko-poljske odnose, je Beneševa prisotnost v Washingtonu. On naj bi bil razsodnik v sporu med Kremljem in Sikorskim in naj bi tudi poskušal najti modus vivendi med Sovjetsko Rusijo in najhujimi evropskimi narodi v primeru ruske zmage. Drugo vprašanje je, če poljski begunci priznavajo Beneša kot razsodnika. Kot je znano, so 20 let vladali med Češkoslovaško in Poljsko vse prej kakor dobri odnosi. Spomnimo se zasedbe Tesina po konferenci v Monakovem. Ko je izbruhnil spor zaradi Katina, se je Beneš postavil na sovjetsko stran. Beneš torej ne uživa poljskega

prijateljstva in zaupanja. Pri vsem tem je še zanimivo, da je Litvinov zapustil Washington pred Churchillovim in Beneševim prihodom v prestolnico Združenih držav in ni prav znano, ali zato, da bi se izognil sestanka s Churchillom ali z Benešem ali morda z obema.

12.000 sovražnih ranjencev v Tunisu

Buenos Aires, 18. maja. AS. General Gale iz glavnega stana generala Eisenhowerja je izjavil, da je bilo po vojaških nastopih v Tuniziji preplanih z letali v bolnišnice v zaledju 12.000 ranjencev.

Azori v nevarnosti

Tanger, 18. maja. Amerikanci ne skrivajo več svojih namenov zasesti Azore in Kapverd-ske otoke, ki so portugalska last. Verjetno se nameravajo v ta namen poslužiti brazilskih čet, ki naj bi se vkrcale v Dakar in Severni Afriki ter se prepeljale na Azore in jih zasedle. Washingtonska in londonska vlada sta baje že ukrenili v Lisboni posebne korake v tem smislu.

USA priznavajo izgubo 97 vojnih ladij na Pacifiku

Buenos Aires, 18. maja. Mornariško ministrstvo Združenih držav izjavlja, da so japonske sile na Tihem morju potopile 97 severno-ameriških vojnih ladij. »Herald Tribune« obžaluje, da propagandna podcenjuje sovražne uspehe ter ostro kritizira zakaj ljudstvo ni poučeno o resničnih izgubah Združenih narodov ter posebno napada Churchilla in angleško admiraliteto, ker oni v glavnem odgovarjajo zato, da ljudstvo ne zve resnice.

Predavanje prof. Calvija o Danteju

V mali dvorani Filharmonične družbe je predaval v soboto novi predsednik Instituta za italijansko kulturo v Ljubljani, prof. Bartolomeo Calvi o XI. spevu »Raja« Dantejeve Božanske komedije. Prof. Calvi predava italijansko literaturo na naši univerzi ter v seminarju bere in komentira Dantejevo božansko delo. Že svoj čas je napisal veliko studijo o primerjavi slovenskega V. speva Pekla z znanim prizorom Francesca di Rimini, kjer je razdeljeval Zupančičev in Debeverjev prevod ter tako prispeval znameniti prispevek k slovenskemu Danteju. V ljubljanskem Institutu za italijansko kulturo je bil že večkrat gost ter je pred nekaj meseci predaval o Galileju Galileju. To predavanje o Danteju pa pomeni njegovo naslojno predavanje v funkciji predsednika tega zavoda v Ljubljani, zato se je tudi vršilo pred širšim auditorijem v Filharmonični dvorani. Udeležili so se ga odlični predstavniki javnega življenja, tako podprefekt David, rektor univerze dr. Kos, zastopnik šola kanonik Šimenec, več univerzitetnih profesorjev in gimnazijskih ravnateljev ter mnogo občinstva iz vrst tako Italijanov kakor Slovencev. Predavatelj je s svojo temperamentno besedo in gesto izbral za predmet komentarja Dantejeve pesnitve znani XI. spev Raja, kjer je postavil na Sonec v Raj velikega svetnika, asiškega ubožca sv. Frančiška. Prof. Calvi je orisal delo in pomen tega asiškega svetnika, ki je že v stoletju svoje smrti našel dve apoteozi: Giolove freske v Assisiju in ta XI. spev Raja v Dantejevi pesnitvi. Poudaril je njegovo krščanstvo ljubezni, njegovo emar in posledice, ki jih je imel za življenje Cerkev ter prerodenje sveta. Posebej je orisal Dantejevo mistično zamisel Raja in spremljevalko Beatrice in nebeške kroge, kamor je postavil v samo luč svoje svetniške duhove. Nato je predavatelj bral veličasten spev od terdine do terdine ter jih komentiral po kulturno zgodovinskem ozadju ter notranjem smislu, predvsem pa se je ustavil ob višku pri verzih, ki slave sveto Uboštvo. Tako je Dante postavil spomenik meniškega redu, ki je začelo preroditeljsko delo v času velikega materializiranja Cerkev ter ga usmerjal v novo obnovo, ki bi bila zmorna zavrti tudi usodni razdor poznejših dob, če bi ji svet v vsem sledil.

Za lepo predavanje so bili poslušalci predavatelju hvaležni.

Gospodarstvo

Uvoz blaga v priključeno pokrajino

Rimski uradni list prinaša naslednji kr. dekret-zakon z dne 19. aprila 1943:

Čl. 1. Uvoz blaga na bivše jugoslovansko ozemlje, ki je bilo priključeno Italiji, tudi če se uvaža v režimu svobodnih con, in izvoz blaga iz navedenih ozemelj sta podvržena odnosi pristojnosti Guvernerja za Dalmacijo, Visokega komisarja v Ljubljani in fiumanskega prefekta po predhodnem pooblastilu ministrstva za izmenjavo in valuto. Pooblastila so lahko tudi splošna.

Čl. 2. Izvoznik blaga z navedenih ozemelj je zavezan odstopiti Nacionalnemu zavodu za izmenjavo z inozemstvom plačilna sredstva napram inozemstvu, ki jih je dobil za izvoženo blago. Odstop se izvrši po »Banci d'Italia« ali po eni izmed bank, ki so pooblaščenice za trgovanje s plačilnimi sredstvi do inozemstva.

Čl. 3. Monopol trgovine s plačilnimi sredstvi napram inozemstvu v navedenih ozemljih je pridržan Nacionalnemu zavodu za izmenjavo z inozemstvom. Trgovanje s plačilnimi sredstvi napram inozemstvu se lahko izvršuje na račun omenjenega zavoda po Banki d'Italia ali po kakšni drugi banki, ki je v ta namen pooblaščenica od ministrstva za izmenjavo in valuto.

Čl. 4. Razveljavljena so vsa temu nasprotujoča določila in dekreti stopi v veljavo 10 dni po njegovi objavi v rimskem uradnem listu.

Zveza Švice s Triestem

Uresničenje načrta za zgradbo prekopa od Lago Maggiore do Adriatskega morja je vzbudilo v vseh švicarskih in italijanskih gospodarskih krogih veliko zanimanje. Prekop je projektiran tako, da bo imel izhodišče v pristanišču Marghera pri Benetkah. Načrt je napravljen nadalje tak, da bi se prekop še nadaljeval iz Marghere ob lagunah, nadalje ob obali do Gradaže, tu pa bi se zlił s prekopom Staranzano in bi dobil zvezo tako s triško industrijsko cono in Triestem. Novi prekop naj bi omogočal plovo ladjam od 6 do 600 ton, dočim so dosedanja načrti računali samo na največ 200 ton.

Načrt ima pa še velik pomen tudi zaradi združitve padeskega porečja in Trsta z donavskim porečjem, pri čemer bi se izkoriščale reke: Soča, Pivka, Ljubljanka in Sava. Ta prekop bi potem zvezel veliko donavsko porečje s Sredozemskim morjem.

Metan v Italiji. Poraba metana se v Italiji iz dneva v dan povečuje. Sedaj se grade velike proizvodjalne naprave v Turinu, Livornu, Montecatiniju, Littoriju in Carboniju. Eden največjih rezervarjev za metan je zgrajen v Bariju, ki daje 800 kubičnih metrov dnevno za mestno službo in bo naprava omogočila namakanje približno 250 ha zemlje v okolici mesta.

DALE CARNEGIE

Kako si pridobiš prijateljev

Se pozneje, ko sem bral, si boječe vstopil v mojo sobo, jaz pa sem spet razjezen, ker si me motil, surovo vprašal: »Kaj pa spet hočeš?« Ti pa mi nisi dejal ničesar, pač pa si me objel okoli vratu in me poljubil z vsem ognjem, ki ga je Bog položil v tvoje srce in ki ga noben očiček ne more pogasiti. Potem si stekel po stopnicah.

Kmalu potem, moj sinko, mi je dnevnik zdrsl iz rok in strašen občutek me je stisnil okoli srca. Nič drugega nisem počel ves dan, kakor da sem ti delal očičke, našteval tvoje napake, ne da bi pomislil, da si še otrok. Ne smeš misliti, da te nisem ljubil, a preveč sem zahteval od tvoje mladosti, pozabil sem na tvojo nedolžnost in mislil zgolj na izkušnjo mojih let. Tako dobre in lepe lastnosti imaš; tvoje srcece je tako veliko in ljubeznivo. Ali mi nisi morda tega pokazal, ko si sproščeno pritekel, da bi me objel in mi želez lahko noč? Zdaj sem prišel k Tebi, v temi in sem pokleknil poleg tvoje postelje, da bi te prosil odpustanja. Vem, da ti ne bi razumel teh besedi, če bi ti jih povedal, a od jutri dalje ti hočem biti res pravi očka. Postal bom tvoj tovariš, trpel s teboj in se veselil. In ko mi bodo besede nepotprejzljivosti prišle na ustnice, se bom ugriznil v jezik in si dejal: »Saj je še otrok! Saj je še otrok!«

Gledal sem v tebi že moža, zdaj pa, ko te opazujem v postelji, vidim, da si še vedno otrok. Pred kratkim si še spal v maminem naročju z glavico na njenih ramah. Vse preveč sem zahteval, vse preveč!

Hitler način osrečanja vseh bližnjih.

Moški bi si moral vedno znati poiskati primerno besedo, kadar bi hotel pohvaliti napor, ki ga ženska vloži v malenkosti, da je vedno priključno oblečena in da je vedno ljubka. Tako pa vsi pozabljajo — morda celo nikoli tega še niso slišali — živo in silno zanimanje, ki ga ženska goji za oblačenje. Na primer: če srečata moški in ženska skupaj drugo dvojico, ženska malokdaj premeri od nog do glave moškega, pač pa takoj žensko.

Moja stara mati je umrla pred nekaj leti v starosti osem in devdesetih let. Malo pred njeno smrtjo smo ji pokazali njeno sliko, posneto pred približno tridesetimi leti. Oblebele oči niso dobro razločile podobe in edino vprašanje, ki ga je stavila, je bilo: »Katero obleko sem pa nosila?« Malo pomislite! Ženska na pragu večnosti, tako oslabljena, da niti lastnih hčera ni ločila, se je še vedno zanimala za obleko, ki jo je pred tridesetimi leti nosila!

Zelo verjetno, če ne že gotovo, se morji bralci ne bodo spominjali, kakšne srajce in obleke so nosili pred petimi leti, in nimajo niti najmanjše želje, da bi to vedeli. A za ženske je stvar čisto drugačna in mi, gospodje, bomo vedno morali v primernih obliki pohvaliti ta ali oni lepi klobuček, to ali ono okusno obleko.

Tale zgodbica vam bo pojasnila moja načela. Je sicer izmišljena, kar je samo po sebi umevno, a vendar se odlično poda:

»Na večer trdega celodnevne dela je neka kmetica postavila na mizo pest sena. Moški so jo gledali, misleč, da je zblaznela, a ona je lepo mirno rekla: »Kako sem pa mogla vedeti, da vi splot opazite, kaj vam postavim na mizo?« Že trideset let vam kuham, a še nikdar nisem slišala ene same besede, ki bi mi povedala, da vi vendar gledate, kaj jeste!«

V carski Rusiji so imeli to navado, da so plemiči po končanih slavnostnih obedih, ki so bili v Moskvi ali Petrogradu, poklicali kuharja in mu čestitali.

Zakaj ne bi na isti način ravnali s svojo ženo?

Ko boste ob prvi priliki videli na mizi dobro pripravljene mladega piščanca, pohvalite odkritosrčno kuharske zmožnosti vaše žene in povedali ji boste, da ne jeste... sena. Ikrafti poudarite velik pomen njene osebnosti za vašo srečo. Disraeli je bil največji državnik, kar jih je Anglija imela. In vendar se ni sramoval povedati odkritosrčno, kar je dolgoval »svoji ženkici.«

Tole pravi Eddie Cantor: »Več dolgujem svoji ženi kakor kateri koli drugi osebi na svetu. Zame je bila res prava družica in mi je v vsem življenju stala ob strani: s primerno varčnostjo mi je ustvarila srečo. Pet otrok imava in moj dom je zame prava oaza miru in prijetnosti.«

V Hollywoodu je zelo srečen zakon Warnerja Baxterja. Ko se je gospa Baxter poročila, se je odpovedala sijajni bodočnosti velike igralke, a kljub temu je to ni oviralo, da ne bi bila srečna. »Odkrila se je poskanju občinstva,« pravi Baxter, »a zato jaz bolj pazim, da nikdar ne pozabim svojega osebnega odobravanja. Če hoče biti ženska srečna, mora najti v soprogu brezpogojno odobravanje in spoštovanje. Na tak način bo tudi soprog srečen.«

Eno najvažnejših pravil, ki si jih velja zapomniti, je naslednje:

Odkritosrčno hvalite in odobravajte!

26

Za velikim knezom Vladimirjem je bil veliki knez Aleksij med najbližnjimi carjevimi sorodniki. Njegov brat Aleksander III. ga je imenoval za poveljnika ruskega brodogoja, to je za admirala. Če je bilo kdaj kakšno imenovanje nearečno, je bilo to gotovo eno izmed najbolj nearečnih. Veliki knez je bil sicer očarljiv človek, toda o pomorskih vprašanjih ni razumel prav nič. Bil je sploh nesposoben za kakršno koli resno delo. Njegov torišče je bil pariški bulvar in gledališke kulise. V tujem svetu je ta veliki knez zelo kvaril ugled svojih carskih sorodnikov. In zgodovina o njem ne bo vedela napisati nič dobrega. Za rusko mornarico je bilo velika nesreča, da je imela tako nesposobnega poveljnika, še bolj kvarno je to vplivalo na dinastijo. Kar je zagrešil veliki knez Aleksij, so oporekali carju, ki ga je trpel na tako odgovornem mestu. Res pa je, da niso prihajale težbe od strani pomorščakov in poveljnikov mornarice, temveč je bil knezov bratranec veliki knez Aleksander Mihajlovič tisti, ki bi bil rad zasedel slabo upravljanje mesto, tisti, ki je spletkaril pri carju za odstranitev svojega sorodnika. Toda car se nikakor ni mogel odločiti, da bi bil odstranil nekoga, ki ga je imenoval njegov pokojni oče. Tako je bilo tudi s tretjim carjevim stricem velikim knezom Sergijem.

Ta stric je bil sicer za eno stopnjo za velikim knezom Aleksijem. Ker pa je bil poročen s sestro carice Aleksandre, je imel prednost na dvoru. A knez Sergij ni bil pri ljudstvu priljubljen. Grajali so njegovo vedenje, ga po krivici sodili, da je osoren in prevzet, posebno pa je bilo osodno njegovo politično mnenje, prežeto z neuklonljivim konservatorizmom. Vsi so se zelo bali vpliva, ki bi ga mogli imeti na carja in zato so se z vso zagrizenostjo borili proti temu vplivu. Toda tudi v napadih, ki so bili naperjeni proti njemu, je car mogel spoznati odmev mrženj radikalne stranke, ki je bila nasprotna strogemu generalnemu načelniku v Moskvi, ne glede na to, da se je tem pridruževala tudi nevoščljivost tistih, ki so pripadali carski družini. Veliki knezi so z veliko nevoljo gledali bratranca Sergeja, ki je kakor neodvisen kralj vladal v Moskvi. Car je to dobro vedel, kakor tudi, da so svoje osebne težnje skrivali pod krinko skrbnosti za državne koristi; zato jim nikakor ni zaupal. Ohranil je torej velikega kneza Sergeja na njegovem mestu, kljub splošnemu nasprotovanju. Treba pa je poudariti, da njegov vpliv na carja ni bil nikdar tako velik, kakor so se bali. Morda je temu bila kriva neprestana gonja proti njemu, deloma pa tudi njegov tihi in nezaupni značaj, ki je onemogočal vsako globljo intimnost. Naj bo kakor koli, veliki knez Sergij se je je malokrat prikazal v Carskjem selu, medtem ko je njegova žena pogostokrat obiskovala carico.

Velika kneginja Elizabeta je bila devet let starejša od svoje sestre, vendar pa je ohranila še vso svojo fino in aristokratsko lepoto, ki je spominjala na pravilno kraljično. V času, o katerem govorimo, je čiste poteze njenega obraza osvetljeval vesel in nekoliko nagajiv nasme. Oblačila se je nenavadno okusno. Vitka in ljubka, se je zdelo kot kraljica lepote tudi poleg svoje krasne sestre. Na njej ni bilo mogoče uganiti, da bo petnajst let pozneje postala redovnica z izsušenim obrazom. Toda bila je že prepojena z gorečo vero, mistična in vnetja za vse lepo. Sprejela je pravoslavno vero šele po poroki,

popolnoma prostovoljno in prav zato, ker jo je vzhodni mističizem privlačeval. Njen soprog, veliki knez Sergej, ki je bil tudi zelo vnet za pravoslavlje, je bil predsednik carske palestinske družbe, ki je skrbela za ruske romarje, ki so šli v sveto deželo (a tudi za vse zadeve, ki so bile v zvezi z ugledom ruske cerkve na vzhodu). Bil je torej vpleten v vse verske zadeve. Tudi velika kneginja se je za te zadeve zelo zanimala, toliko bolj, ker so se moskovski krogi, kjer je živela, zelo razlikovali od petrograjskih, posebno zaradi mesta, ki ga je tu zavzemalo narodno versko čustvo. S tega vidika je velika kneginja imela silno velik vpliv na sestro. Prav po njej je carica spoznala nekatere strani ruske vernosti, kjer se pobožnosti pogostokrat pridružuje praznovanje in resnična želja po mistični lepoti. Onstran razumnih nauk očeta Janjčeva (ki je opravljal službo spovednika v carski rodbini), onstran čudovitih obredov carske kapele, je carica uzrla svet ponižnih romarjev, ki so hodili proti znamenitim svetiščem, množice, ki so se zbirale okrog čudodelnih ikon, naroda, ki je bil zatopljen v verski ideal, ki mu je nadomestil vse zemeljske dobrine, katerih ni mogel doseči. Ta novi svet, ki je nevezdrsko privlačeval mlado vladarico, ji je odkrila velika kneginja Elizabeta, katere vpliv je bil bolj važen v tem smislu, kakor pa zaradi nasvetov, ki jih je dajala svoji sestri glede opreme stanovanj ali o caričinem vedenju v družbi. Sicer pa bi na tem polju velika kneginja ne mogla zadostno pomagati svoji sestri, ker se je kmalu po svoji poroki nastanila v Moskvi in je zato zelo malo poznala petrograjsko družbo, ki jo je smatrala kot tujo. Osebe, ki jih je priporočala svoji sestri, so bile skoraj izključno le take, ki jih je spoznala v Moskvi in treba je priznati, da je njena izbira le redkokdaj bila posrečena. Velika kneginja ni znala spoznavati človeških src in zato carica ni našla v njej vodnice, kakršno bi potrebovala.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 19. velikega travna: Pudent, spoznavalec; Pudencijana, devica; Celestin V., papež. Četrtek, 20. velikega travna: Bernardin Sienški, spoznavalec; Plavtila, sveta žena; Ivon, škof.

Lunina sprememba: 19. velikega travna: ščip ob 22.15. Herschel napoveduje lepo vreme.

Zgodovinski paberki

19. velikega travna:

I. 1536. je končala nasilne smrti Ana Boleyn, druga žena angleškega kralja Henrika VIII. in mati kraljice Elizabete. Ko papež ni hotel odobriti Henriku ločitve zakona s prvo ženo Katarino Aragonsko in mu dovoliti poroke z Ano Boleyn, se je ločil od Rima, odbral pa je v glavni ustanovi katoliške cerkve; tako je nastala anglikanska cerkev, ki je dobila dokončno notranjo organizacijo šele za vlade kraljice Elizabete († 1603. leta).

I. 1869. se je rodil v Kamniku Anton Medved. V Ljubljani je obiskoval gimnazijo in študiral teologijo, potem je služboval kot kaplan v Semiču, Črnomlju, Šmarju, v Bohinjski Bistrici, Trnovem, Vačah in v Brestnici. Ze kot dijak je začel pesnikovati, izšel je iz Cimpermanove šole. V teh pesmih se kaže njegovo nagnjenje k razmišljanju. Motive mu je dajala folklor in slovenska zgodovina. Svoje poezije je objavljaval v ciklih: V gozdu, Gazele, Briljan in bodiče. Povsod vidimo klasično obliko. Široko epiko, prepleteno z idejo, ki vodi k refleksiji in filozofiranju. Kot dramatik je obdelal znamenite moše iz naše zgodovine: Kacijanarja in Viljama Ostrovrhara. Napisal je pa tudi lepe ljudske drame: Za pravdo in sree. Na odru življenja, Stari in mladi, Črnošolec. Umrli je na Turjaku leta 1910 in bil pokopan v Kamniku.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl gospod dipl. comm. Stanko Drasler. Pogreb bo v sredo, 19. maja ob pol štiri popoldne iz kapele sv. Andreja na Zalah k Sv. Križu.

† V Ljubljani je mirno v Gospodu zaspala gospa Malči Štok roj. Slabina, soproga poštnega pristava. Pogreb bo v četrtek, 20. maja ob 4. popoldne iz kapele sv. Nikolaja na pokopališče k Sv. Križu.

Naj rajnima svetli večna luč! Vsem, ki žalujejo za njima, naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Odvetniški izpit sta opravila g. dr. Svetek Leo, tajnik društva delodajalcev v Ljubljani, in g. Zorc Rudolf, odvetniški pripravnik iz Ljubljane.

SPORED PREDSTAV

v čast brezmadežnemu Srcu Marjinemu v franciskanski dvorani pod pokroviteljstvom knezoškofa dr. Rožmana.

Nedelja, 23. maja, ob 19:

Paul Claudel: Oznanjenje Marijino.

Ponedeljek, 24. maja, ob 19:

J. Boon C. SS. R.: Sv. Cecilija.

Torek, 25. maja, ob 19:

Paul Claudel: Oznanjenje Marijino.

Sreda, 26. maja, ob 19:

J. Boon C. SS. R.: Sv. Cecilija (predstava za žene in dekleta).

Četrtek, 27. maja, ob 19:

Paul Claudel: Oznanjenje Marijino.

Petek, 28. maja, ob 19:

Paul Claudel: Oznanjenje Marijino.

Nedelja, 30. maja, ob 19:

Paul Claudel: Oznanjenje Marijino.

*

— Nekoliko hladnejše vreme. Dva dni, v soboto in nedeljo, je bilo prijetno toplo, prav za prav vroče, ker je maksimalna temperatura presegala +25°C in je dneve z višjo dnevno temperaturo od te smatrati po razpredelnici vremenslova za vroče. Kopalci so bili obeh dni veseli in zbirali so se v prijateljskih skupinah ob Ljubljani, Gruberjevem prekopu ter se pridno kopali. V ponedeljek pa je postalo nekoliko hladnejše ter je dnevna maksimalna temperatura padla na +21,4°C. Bilo je precej vetrovno. V torek je jutranji temperaturni minimum znašal +6,4°, bil je za dobro stopinjo nižji od prejšnjega dneva. Barometer pada. V torek je bilo njega stanje 769,3 mm. V torek zjutraj ni bilo megle na Barju.

— Bezeg že cvete. Ponekod v Ljubljani na bolj sončnih legah že cveto bezgovi grmi. V polnem razcvetu pa bo bezeg šele čez dober teden dni. Bezeg je izredno hvalažna rastlina, ki v cvetju nikoli ne odpove ter vedno krasi naše žive ograje in meje, koder ponavadi raste. Tudi najmlajši in najbolj skromen grm redno cvete. Bezgov cvetje ni samo za okras, temveč ga gošpodinje uporabljajo na različne načine tudi za prehrano. Ko je bilo dovolj jaje na razpolago, so naši ljudje radi jedli cvetje z bezgovim cvetjem. Se bolj hvalažne pa so bezgove jagode, ki se uporabljajo kot domače zdravilo in kot čaj na vse mogoče načine, bodisi sveže, bodisi posušene. Lani so bezgove jagode dosegle na ljubljanskem trgu prav lepo ceno in jih je celo zmanjkalo, tako radi so ljubljanski meščani segali po njih. Kakor kaže, bo bezeg tudi letos znatno obrodil in bodo bezgove jagode tudi letos dobrodošle.

— Kako vrt zalivamo? Osnova pravilnega za-

livanja je: redkeje zalivati, a tedaj temeljito in v pravem času, ko spodnja plast zemlje še ni izsušena. Pred zalivanjem se moramo vedno prepričati, katere gredice so potrebne in katere hranijo še dovolj vlage. Kako nespametni so ljudje, ki dan za dnem vstajajo na vse zgodaj in škrope vrtnike. Sonce pa posuši gredice že čez nekaj ur, ne da bi rastline imele od zalivanja kaj dobička. Zalivajmo torej redkeje, a tedaj tako temeljito, da se premoči ne le vrhnja plast zemlje, marveč da prodre voda tudi v globino. Ker pa bi nam tako zalivanje, ker je potrebno, da zlijemo na vsako gredico po več kible vode, vzelo preveč časa, si lahko delo uredimo tako, da zalivamo le tretjino ali četrtino vrta vsak dan. Če le mogoče zalivamo z deževnico, rečno ali potokno vodo. Če smo prisiljeni jemati vodo iz vodovoda, je napekljivo v večji sod, da se nekoliko ogreje. Cim manjša je namreč razlika med toploto vode in zemlje, tem bolj bo učinkovit zalivanje. S silom na škropilnici zalivamo samo mlade sejančke in na novo posajene rastline. Kasneje sijo snamemo in zalivamo vsako rastlino posebej tako, da prilivamo vodo k koreninam. Delo je sicer počasnejše, a se izkrava s tem, ker prihranimo precej na vodi. Zavedati se moramo, da je namen zalivanja obraniti vlago v zemlji in ne na zemeljski površini, ki je močno pod vplivom sonca in vetra.

Iz dela in življenja - od tu in tam

Iz Gorizije

Duhovniške vesti. G. Ernest Bandelj, župnik v Rutte di Graecova, je šel za župnika na novo ustanovljeno župnijo Brča (Rifembergo); dosedanjí upravitelj duhovnije Brca g. Al. Oblesček je premeščen za vikarja v S. Osvaldo; g. vikar Frane Fele iz S. Osvaldo je nameščen za župnega upravitelja v Quisca.

Škol Santin — srebrnomašnik. Prevzvišeni knezoškof v Trieste msgr. dr. Anton Santin je v nedeljo, 2. maja slavil svoj srebrnomašni jubilej. V počastitev tega pomembnega dne je pel v svoji katedrali, obdan od stolnega kaplaja in duhovščine slovesno pontifikalno mašo.

Zadostilno romanje. Na pobudo in poziv našega prevz. nadškofa se je v nedeljo, 9. maja, vršilo veliko zadostilno romanje iz mesta in okolice k baziliki Marije, naše nebeske zaščitnice na skalnati gori. Ob zvonjenju vseh mestnih zvonov se je dolga vrsta božjepolnostnih jela pomikala izpred stolnice ob pol 6 zjutraj. V spremstvu večjega števila duhovnikov je na čelu procesije stopal nadškof Margotti. Spokornemu sprevedu, ki se je počasi bližal vzhodni hriba in se je potem korakoma dvigal v rebro, so se neprestano priključevala krda novih romarjev. Ko je mogotni spreved dospel na vrh pred svetišče, je združeval že več tisoč vernikov, ki so pobožno molili in peli. Ob slovesnem pontifikatu prevzvišenega nadpastirja je bila ogromna cerkevna ladja nabita do zadnjega kotička. Ker je mnogo romarjev odšlo že pred slovesno sv. mašo, mnogi so pa dospeli pozneje, cenijo, da je priromalo ta da nk Mariji okrog 8 tisoč vernikov, ki so skesano prosili nebesko Mater, naj s svojo priprošnjo potolaži Boga in doseže njegovo usmiljenje. Za zaključek romanja je bil popoldne v stolnici slovesen blagoslov, katerega je opravil nadškof.

Z Gorenjskega

Spominska slovesnost v Rožni dolini. V spomin na boje v okolici Sv. Jakoba in v spomin na osvoboditev karavanškega predora v aprilu in maju 1919 je bila v Rožni dolini proslava stranke in zborovanje borcev iz tistih časov. Zborovanja so se udeležili tudi odlični predstavniki kakor okrogli vodja Herzog, SS-oddelkovni vodja stotnik Fritz, ki so tudi položili vence na spomenik vojni žrtve. Popoldne je bilo zborovanje biv. bojnikov iz Rožne doline. Na tem zborovanju je govoril tudi stotnik Fritz, in sicer o bojih pred 24 leti in poudaril, kako je odločnost enega samega moža, današnjega imetnika viteškega križa železnega križa in generala Egelseerja, tedaj v kritičnem trenutku privedla do zmage.

Nov otroški vrtec v Spodnjem Dravogradu. Te dni je bil odprt nov otroški vrtec v Spodnjem Dravogradu. Ta vrtec je eden najlepših na vsem Koroškem in ima prostora za 50 otrok, ki bodo dnevno v njem našli svoje založbe in oskrbo. V drugem nadstropju otroškega vrtca so bivališča za 16 šoloobveznih otrok, ki stanujejo tako daleč, da bodo med tednom stanovali kar v otroškem vrtcu, zato da ne bi preveč trpeli z vsakodnevno hojo v šolo.

S Spodnjega Štajerskega

Prijava deklet letnika 1926 za državno delovno službo na Sp. Štajerskem. »Marburger Zeitung« objavlja 16. maja razglas delnežnega svetnika, ki poziva, naj se vsa dekleta, rojena 1926, prijavijo za državno delovno službo v

času od 15. do 29. maja. Prijaviti se morajo vse nemške državljanke in tiste, ki imajo preklicljivo nemško državljanstvo. Za tiste, ki so samo v varstvu nemške države in druge brez državljanstva, poziv ne velja.

Kolektivne razstave štajerskih umetnikov v letošnjem letu na Spodnjem Štajerskem. V Mariboru so te dni zborovali likovni umetniki iz Spodnje Štajerske ter sklenili, da bodo priredili kolektivne razstave spodnjestajerskih umetnikov v času od junija do decembra letošnjega leta v zvezi z letošnjimi proslavami Roseggerjevega leta. Tako bo prva razstava od 3. do 6. junija ob priliki kulturnih dni nemške mladine. Na jesen pa za časa kulturnega tedna, ki ga bo priredila štajerska domovinska zveza. V prvi polovici novembra bo kolektivna razstava v Ptuj, v decembru pa v Celju. V Celju bo tudi kolektivna razstava del prof. Antona Klingerja.

Kazni zaradi pomanjkljive oddaje jaje. Mariborski župan objavlja v časopisu, da so bile lani na območju velikega Maribora kaznovane vsega skupaj 104 osebe, ker niso izpolnile ali pa nepopolno izpolnile obvezno oddajo jaje. Razglas navaja nekatere imenoma. Najvišja kaznen je bila izrečena Francu Cvenku iz Počehove pri Košakih. Plačati je moral 800 mark. Drugi večji grešniki so dobili največ 300 mark globe, velika večina pa je bila kaznovana z manjšimi zneski.

Poroke. V Mariboru so se poročili uradnik Karl Sadek in uradnica na pošti Edita Kossi, čevljarški pomočnik Konrad Avgustin in pletilja Veronika Majcen, šofer Jožef Belec in hišna pomočnica Polka Brus, tekstilni tehnik Erik Körner in pletilja Alojzija Hudovernik. V Makolah se je poročil Viktor Juršič z Marjeto Antonijo Damiš roj. Andrek iz Studence pri Mariboru, na Pragerskem sta se vzela Jožef Martič iz Nove vasi in Stefanija Rodošek iz Spodnje Polskave. Na Teharjih pa Edvard Schmidt iz Celja in Tilka Schmidt roj. Čokan iz Creta; v St. Juriju ob j. ž. Franc Sebastian Dunst iz Maribora in Elfrida Kac, dalje Franc Kumperger in Elizabeta Kresnik, oba iz Cerrova.

Smrtna kosa. V Mariboru je umrla 90 letna zasebnica Terezija Bratoš, dalje je umrla mali J. Polak. V Rog. Slatini je umrla 64 letna Marija Skrabl iz Trzica, 74 letni Franc Kupnik iz Spodnje Kostričice in Terezija Hlernaus iz Spodnjega Sečovega. Pri Sv. Vidu pri Ptuj 62 letna Neža Fidler in 82 letna Ana Fras. V Pečovju 48 letna Jožefina Sitar.

Iz Hrvaške

Dr. Budak zopet v Zagrebu. Zunanji minister NDH dr. Mile Budak se je v zadnjem času mudil nekoliko dni v Berlinu ter je med drugim izročil posle novemu tamošnjemu hrvaškemu poslaniku. Istočasno se je poslovlil tudi od vseh vodilnih nemških političnih osebnosti. V Zagreb se je vrnil 15. t. m.

Imenovanje župana za županstvo pri Polglavniku. PoglavlNIK NDH je imenoval za župana svojega županstva krilnega pobočnika polkovnika Viktorja Prebega.

Uspelo gostovanje zagrebske opere na Dunaju. Po izredno uspelem tridnevem gostovanju zagrebske državne opere na Dunaju, so se vsi nastopajoči umetniki in člani orkestra dne 15. t. m. s posebnim vlakom vrnili v Zagreb. Dunajsko in ostalo nemško časopisje se zelo pohvalno izraža o vseh nastopih hrvaške opere,

OTROŠKI KOTIČEK

Lea Fatur

Roža in Kopriva

(Pripovedka)

Odslej niso posli več videli Rože. Pač pa so se čudili, odkod dobiva grajska gospa toliko in tako lepega cvetja, da ga pošilja pod grad prodajat. Roža pa je čemela v globokem grajskem stolpu, samo mačeha ali Kopriva sta ji prinašali ravno toliko jedi, da ni umrla od slabosti in sta jo pretepali zato, da se je jokala. Ze je imela mačeha cel košek bisero, pa več ko jih je dobila, več si jih je želela.

Roža je molila in darovala svoje trpljenje za duše v vica. Upala je, da je oče še živ, da se vrne in da jo reši.

Preteklo je nekaj let. Roža je najokala neizmerno bogastvo, Kopriva je napljuvala koprov za tri bleve. Vendar se še ni oglašil ženin za Koprivo, dasi je graščakinja na vse načine razglašala, kako je njena hči bogata in dobra.

Neki dan zatrobi grajski čuvaj. Mostni je spustil navijače in po mostu prijezd mlad Turek, ves črn v obraz, v zlatopretkani obleki in z rdečim plaščem. Vse se je zbralo radovedno okrog njega. Za njim štirje konjeniki. Peljali so ga v viteško dvorano in mu nalili medice.

Mladi Turek je govoril, kakor da bi bil zrastel ob Savi. Povedal je, da je sin Osman-paše, ki ima ujetega viteza Tihomila in da je prišel sem, da so dogovorijo zaradi odkupnine. (Dalje.)

ki so bili vse tri večere pred popolnoma razprodano hišo. Po pisanju nemških dnevnikov so se posebno izkazali: tenorista Gostič in Francel, baritonist Pihler ter basist Križaj, kakor tudi vse nastopajoče umetnice. Dunajsko občinstvo je močno navdušilo tudi Mlakar-Lhotkov balet »Vrag na vasi«. Vsi nemški kulturni kritiki pa Mlakarjev umetniški par smatrajo za Hrvata in ne Slovence, kar je Pino Mlakar v resnici.

Darila za nemške vojne ranjence. Na zagrebski postaji so te dni članice hrvaške ženske ustaške organizacije obdarovale vse nemške vojne ranjence, ki so se vozili na zdravljenje v domovino. Vsa darila zanje je dal PoglavlNIK.

Imenovanje upravnega poveljnika ustaške organizacije. Kakor smo že poročali, je PoglavlNIK pred dnevi razrešil dolžnosti vse dosedanje doglavlne, poglavne pobočnike in zaupnike ustaške organizacije. Novi upravni funkcionarji še niso imenovani razen upravnega poveljnika ustaške organizacije. Na to mesto je postavljen ustaš, mr. ph. Božidar Kavran. V zvezi s to spremembo v ustaški organizaciji, hrvaško časopisje poroča, da taka zamenjava ni nič posebnega ter je samo zamenjava vodilnih ljudi zaradi pozitivne dela v pokretu, kakor to delajo od časa do časa tudi vsi slični inozemski pokreti.

Gledališče

Opera:

Sreda, 19. maja, ob 16: »Evgenij Onegin«.

Izven. Zalazane cene od 20 lit navzdol.

Četrtek, 20. maja, ob 18: »Madame Butterfly«.

Izven. Gostovanje Mafalde Favero. Cene od 60 lit navzdol.

Petek, 21. maja: Zaprti.

Gostovanje primadone Mafalde Favero. V četrtek bo pela slovita umetnica partijo Chio-chio-sane, ki spada po mnenju in presoji evropske kritike poleg Mimi v »La Bohème« med like, ki jih posebno tenkočutno oživotvarja tako v pevskem kakor v igralškem pogledu. Gostovanje te velike pevke je za Ljubljano največji dogodek sezone.

Drama:

Sreda, 19. maja, ob 18: »Jorileva hči«. Pro-

metra. Red Premierski.

Četrtek, 20. maja, ob 17: »V času obiskanja«.

Zaključena predstava za šolsko mladino.

Petek, 21. maja, ob 15: »V času obiskanja«.

Zaključena predstava za šolsko mladino.

Naznanila

RADIO. Sreda, 19. maja: 7.30 Posmi in napevi — Napoved časa, poročila v italijanskini — 12.30 Plošče — 12.30 Poročila v slovenskini — 12.45 Laška glasba — 13. Napoved časa, poročila v italijanskini — 13.10 Poročila vrhovnega poveljstva Oboroženih sil v slovenskini — 13.13 Orkester vodi dirigent Petralia — 14. Poročila v italijanskini — 14.10 Koncert malega orkestra vodi dirigent Stane Lesjak — 15. Poročila v slovenskini — 17. Napoved časa, poročila v italijanskini — 17.15 Koncert dva Golob-Adamovi — 17.45 Violinski koncert Jana Slajsa, pri klavirju Janko Bavnik — 19. Govorimo italijansko, poučuje prof. dr. Stanko Leben — 19.30 Poročila v slovenskini — 19.45 Politični komentar v slovenskini — 20. Napoved časa, poročila v italijanskini — 20.20 Simfonični koncert vodi dirigent Mule — 21.30 Predavanje v slovenskini — 21.40 Orkester »Armada« vodi dirigent Securini — 22.15 Orkester vodi dirigent Nicelli — 22.45 Poročila v italijanskini.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarnar: dr. Kmet, Bletweisova cesta 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ustar, Se-lenburgova ulica 7.

Drobna ljubljanska kronika

Posvetitev mož in žena — mater in oče-lev brezmadežnemu Marjinemu Srcu bo v nedeljo, 23. t. m., ob 5 popoldne po vseh farnih cerkvah v Ljubljani. Naj bi se vsi možje in žene udeležili teh posvetitev, vank v svoji farni cerkvi. — Naj bi se pomembne posvetitve mož in žena pomenile najglobljo pripravo za spravno-spokorni dan 29. maja in na splošne posvetitve dne 30. maja t. l. župni uradi, oskrbite si pravočasno posve-tilne molitve, akto jih se nimate.

Velika Marijanska akademija ljudskih kol bo v nedeljo, 23. t. m., ob 11 v unijski dvorani. Spored je pester in lep, zato vabimo zlasti stare, da se v čim večjem številu udeležijo te akademije in dajo priznanje prizadevanju otrok. Vstopnice so v predpro-daji v trgovini Sfiligro, Franciskanska 1.

Prva ženska realna gimnazija (Poljana) bo priredila akademijo v čast brezmadežne-mu Srcu Marjinemu. Ta prireditelj bo 25. in 30. maja popoldne v dvorani Lichten-tur-novega zavoda. Na to akademijo so povab-ljeni vsi, ki so voljni dati priznanje prizadevanju dijakin 1. ženske realne gimna-zije. Program obsega zlasti pevške točke ter izvirno dramo v treh slikah »Bili so tri-je otroci«. Prodnostni bilob se objavljuje.

Akademija ljudskošolske mladine v čast brezmadežnemu Srcu Marjinemu bo v ne-deljo, 23. maja, ob 10.30 v veliki unijski dvorani. Pri akademiji bo nastopilo okrog 100 pevcev, dečkov in deklic, ki bodo Ma-riji v čast zapeli nekatere priljubljene pe-smi. Priprave za to akademijo vodi znani prijatelj otrok pesnik in mladinski pisatelj p. Krizostom Sekovanič OFM. — Kupitve vstopnice v predprodnji pri Sfiligro, ker-je zanimanje za to prirediteljo zelo veliko.

Zahvala. Vsem, ki so se me spomnili ob moji osemdesetletnici, se najpriščneje zah-valjujem. — Prirekel Anton.

Vstopnice za franciskansko gledališče za predstave svetovno znane misterija »Ma-rijske francoskega kneževnika Claudela »Ma-rijsko Oznanjenje«, so dobe v predprodnji v trgovini Sfiligro.

Dijakinja vseh ljubljanskih kol sta na-menjeni obe predstavi J. Boonove deklešče zborovske igre »Sv. Cecilija«, ki bo upri-zorovana 24. in 26. maja ob 19 v franciskans-ki dvorani. Izgra je za Ljubljano prava no-

saditi paradižnike, že minil, vendar je še vedno čas tja do konca maja, da bi si mogli lastniki ljubljanskih vrtov omisliti paradižnikove sadike v izdatni meri. Toda paradižnikov sadik je sedaj v Ljubljani še zmanjkalo in jih pri najboljši volji ni več dobiti, čeprav so dosegle že ceno tudi po 1 lro kos. Vzrok temu je v tem, ker je letos nasadil paradižnike paš sleherni, kdor je mogel in so mali pridovaleci takoj prve dni maja pokupili vse razpoložljive sadike. Za one, ki so čakali pozneje dni maja, torej sadik ni več na razpolago. V splošnem so letošnje sadike šibkeje kakor lanske, ker je pač pomlad bila hladnejša in je pozneje nastopila. Toda to še ne vpliva na plodovitost, ker je vse odvisno od meseca junija in julija, ko se rastline razvijejo.

Mnogo fižola je vsašenega. Zadnji čas je za saditev fižola. Sedaj navadno sade visoki fižol ali preklar, nizki fižol je še povsod vsajen. Kakor zatrujejo, je bilo v Ljubljani po raznih ulicah in drugih njihavih vsajenega do 1000 kg raznovrstnega fižola, lani pa je bilo okoli 500 kg. Pred leti je kmetijska poskusa in kontrolna postaja zbrala podatke o vseh vrstah fižola, ki jih pri nas sade. Vseh vrst je 76, in sicer 26 vrst nizkega, 46 vrst visokega in 4 turške vrste. Med turške vrste spada tudi on visoki, rdečo-evetovski fižol, ki daje zelo debela in kot ma-roni okusna zrna.

Zanimivosti iz zemljiske knjige. Hiša št. 4 v Salendrovi ulici ima kaj pestro in zanimivo zgodovino. Zanimila pa je tudi v stavbenem pogledu. Hiša je zelo stara in je v stari zemljiški knjigi, katero je nadome-stila nova iz leta 1871, zaznamovana kot hiša št. 124, stara v mestu. Spada pod zem-ljiškknjični vložek št. 261 k. o. Ljubljana, ne bi vsi predprijatelji okrožnega sodišča, ki je bil znan kot dober kazenski sodnik in je umrl prva leta po končan prvi svetovni vojni. Po njem sta podedovala to hišo Ma-rija Künigl rojena Pakj, vdova policijskega ravnatelja, stanujoča x Gradcu, in Pavel

saditi paradižnike, že minil, vendar je še vedno čas tja do konca maja, da bi si mogli lastniki ljubljanskih vrtov omisliti paradižnikove sadike v izdatni meri. Toda paradižnikov sadik je sedaj v Ljubljani še zmanjkalo in jih pri najboljši volji ni več dobiti, čeprav so dosegle že ceno tudi po 1 lro kos. Vzrok temu je v tem, ker je letos nasadil paradižnike paš sleherni, kdor je mogel in so mali pridovaleci takoj prve dni maja pokupili vse razpoložljive sadike. Za one, ki so čakali pozneje dni maja, torej sadik ni več na razpolago. V splošnem so letošnje sadike šibkeje kakor lanske, ker je pač pomlad bila hladnejša in je pozneje nastopila. Toda to še ne vpliva na plodovitost, ker je vse odvisno od meseca junija in julija, ko se rastline razvijejo.

Mnogo fižola je vsašenega. Zadnji čas je za saditev fižola. Sedaj navadno sade visoki fižol ali preklar, nizki fižol je še povsod vsajen. Kakor zatrujejo, je bilo v Ljubljani po raznih ulicah in drugih njihavih vsajenega do 1000 kg raznovrstnega fižola, lani pa je bilo okoli 500 kg. Pred leti je kmetijska poskusa in kontrolna postaja zbrala podatke o vseh vrstah fižola, ki jih pri nas sade. Vseh vrst je 76, in sicer 26 vrst nizkega, 46 vrst visokega in 4 turške vrste. Med turške vrste spada tudi on visoki, rdečo-evetovski fižol, ki daje zelo debela in kot ma-roni okusna zrna.

Zanimivosti iz zemljiske knjige. Hiša št. 4 v Salendrovi ulici ima kaj pestro in zanimivo zgodovino. Zanimila pa je tudi v stavbenem pogledu. Hiša je zelo stara in je v stari zemljiški knjigi, katero je nadome-stila nova iz leta 1871, zaznamovana kot hiša št. 124, stara v mestu. Spada pod zem-ljiškknjični vložek št. 261 k. o. Ljubljana, ne bi vsi predprijatelji okrožnega sodišča, ki je bil znan kot dober kazenski sodnik in je umrl prva leta po končan prvi svetovni vojni. Po njem sta podedovala to hišo Ma-rija Künigl rojena Pakj, vdova policijskega ravnatelja, stanujoča x Gradcu, in Pavel

saditi paradižnike, že minil, vendar je še vedno čas tja do konca maja, da bi si mogli lastniki ljubljanskih vrtov omisliti paradižnikove sadike v izdatni meri. Toda paradižnikov sadik je sedaj v Ljubljani še zmanjkalo in jih pri najboljši volji ni več dobiti, čeprav so dosegle že ceno tudi po 1 lro kos. Vzrok temu je v tem, ker je letos nasadil paradižnike paš sleherni, kdor je mogel in so mali pridovaleci takoj prve dni maja pokupili vse razpoložljive sadike. Za one, ki so čakali pozneje dni maja, torej sadik ni več na razpolago. V splošnem so letošnje sadike šibkeje kakor lanske, ker je pač pomlad bila hladnejša in je pozneje nastopila. Toda to še ne vpliva na plodovitost, ker je vse odvisno od meseca junija in julija, ko se rastline razvijejo.

Mnogo fižola je vsašenega. Zadnji čas je za saditev fižola. Sedaj navadno sade visoki fižol ali preklar, nizki fižol je še povsod vsajen. Kakor zatrujejo, je bilo v Ljubljani po raznih ulicah in drugih njihavih vsajenega do 1000 kg raznovrstnega fižola, lani pa je bilo okoli 500 kg. Pred leti je kmetijska poskusa in kontrolna postaja zbrala podatke o vseh vrstah fižola, ki jih pri nas sade. Vseh vrst je 76, in sicer 26 vrst nizkega, 46 vrst visokega in 4 turške vrste. Med turške vrste spada tudi on visoki, rdečo-evetovski fižol, ki daje zelo debela in kot ma-roni okusna zrna.

Zanimivosti iz zemljiske knjige. Hiša št. 4 v Salendrovi ulici ima kaj pestro in zanimivo zgodovino. Zanimila pa je tudi v stavbenem pogledu. Hiša je zelo stara in je v stari zemljiški knjigi

S. S. VAN DINE:

72

Umorjeni Kanarček

Vance je pogledal proti stropu. »Kako si trmasti, Markham. Trudim se, da bi te rešil iz zagate, ti pa si na vso moč prizadevaš, da bi mi odvzel pogum.«

Markham se je oddaljil od okna in sedel na divan nasproti Vanceju. Poteze na njegovem obrazu so izražale utrujenost.

»Nikar me slabo ne sodi. Zame Spotswoode ne pomeni nič. Rad bi vedel, če je res on zagrešil zločin. Če tega primera ne bom mogel pojasniti, me časopisi ne bodo nehali napadati. Nikakor ti nečem jemati poguma. Toda tvoje sklepanje glede Spotswoodeja je neverjetno in preveč protislovno.«

»Prav imaš. A ta protislovja so preveč popolna. Kar čudovito se ujema med seboj in zato tega ni mogoče pripisovati slučajju.«

Markham je vstal in se spet približal k oknu ter se zazrl na dvorišče.

»Če bi mogel sprejeti tvojo trditev, da je Spotswoode morilec, bi se mi tvoja izvajanja zdela popolnoma pravilna. Nikakor pa ne mo-

rem obsoditi človeka zaradi enega dejstva, da je njegova obramba preveč pravilna in popolna.«

»Samo nekega navdiha nam je treba,« je dejal Vance, — medtem ko se je začel sprehajati po sobi. »Jezi me, da me je prevaral navaden izdelovalec avtomobilskih potrebščin... To je preveč poniževalno!«

Sedel je h klavirju in začel igrati neko Brahmsovo skladbo.

»Ta klavir je dolgo ni bil uglašen,« je zamrmral; nato pa je vstal in se približal omari. »Ljubka je, a preveč okrašena. Na vsak način bo plesalkina teta še precej dobila zanj.« Začel je ogledovati svetilko: »Lepa bi bila, če bi ne bili nadomestili sveč z električnimi žarnicami.« Nekaj časa je opazoval uro: »Nič posebnega! Prepričan sem, da še nikdar ni šla prav.« Tudi pisalna miza je vzbudila njegovo pozornost: »Posnetek francoske renesanse. Kar lepa je!« Njegov pogled se je ustavil na košarici iz pergamenta. Opazoval jo je nekaj časa, nato pa je vzel iz nje papir, o katerem je govoril prej.

»Brez dvoma so bile v tem papirju zavite zadnje stvari, ki jih je plesalka kupila tik pred smrtjo... Ali imaš smisel za malenkosti, Markham? Na vsak način je bila rdeča vrstica, s katero je bil zavoj zvezan, prava sreča za Skeela... Kaj se ti zdi, kaj je bilo v tem za-

voju, ki je prestrašenemu Skeelu pripomogel do rešitve?«

Odvil je papir in našel v njem raztrgan kos lepence in velik štirioglat črn ovoj.

»Ah, gramofonske plošče! A kje neki ima gramofon?« je dejal in pogledal okrog sebe.

»Našel ga boš v predsobi,« je zdolgočasen odvrnil Markham, ne da bi se okrenil.

Dobro je vedel, da Vancejevo klepetanje razodeva njegovo veliko zmedenost. Vedel pa je tudi, da si zdaj prijatelj prizadeva, da bi našel rešitev. Zato je potrpežljivo čakal.

Vance je z utrujenim korakom krenil proti predsobi in si začel ogledovati gramofon. Omara je bila okrašena s kitajskimi risbami in deloma pokrita z orientalskim prtičem. Na prtu je bila bronasta svetilna vaza.

»Saj niti ni videti, da bi bil gramofon. Čemu neki ta orientalski prt...? Nobene posebne vrednosti ne predstavlja... Bogve kak okus je imela gospodična kar se tiče glasbe...? Brez dvoma je imela najraje kake ljudske popevke.«

Odstranil je prt in dvignil pokrov. Takoj je opazil, da je na gramofonu že postavljena neka plošča. Sklonil se je, da bi pogledal napis na plošči:

»Kako...? «Andante» iz Beethovne simfonije...? Markham, brez dvoma ga poznaš...? Najpopolnejša »Andante«, kar jih sploh poznaš!« Navil je gramofon: »Nekoliko glasbe ne

bo škodovalo. Razčistila bo ozračje in ublažila našo zbeganost!«

Markham se ni zmenil za prijateljevo govoritvenje. Še vedno je ves pobit gledal skozi okno.

Vance je nastavljal iglo na ploščo in se vrnil v sprejemnico. Stal je sredi sobe in gledal proti divanu ves zamišljen. Jaz sem sedel na pletenem naslanjaču blizu vrat in sem čakal na godbo. Tudi moji živci so bili silno napeti.

Prešla je minuta, minuli sta dve, a edini zvok, ki je prihajal iz predsobe, je bilo lahno drsanje igle po plošči. Vance je dvignil pogled in počasi krenil proti gramofonu. Opazoval ga je nekaj časa in zopet spravlil v tek. Čeprav je čakal več minut, ni bilo slišati nobenega zvoka.

»To je pa zares čudno!« je zamrmral, medtem ko je zamenjal iglo in zopet navil gramofon.

Markham je zapustil svoje opazovališče pri oknu in gledal prijatelja z veliko potrpežljivostjo. Plošča se je vrtela in igla je označevala svoje koncentrične kroge, toda slišati ni bilo nobenega zvoka. Vance se je naslanjal z obema rokama na gramofon in ga z začudenjem opazoval.

»Morda je pa pokvarjen...!«

»Domnevam,« je ironično pristavil Markham, »da v evoji aristokratski nevednosti ne poznaš tega, tako priprostega mehanizma...«

Beseda o reševanju iz vode

Nizozemska ne slavi v telesni vzgoji samo po tem, da ima poleg Danske najhitrejšje plavalce na svetu, pač pa ima tam plavalni šport že lepo tradicijo. Nizozemci so bili prvi, ki so začeli z velikim prizadevanjem, da bi preprečili število nesreč na vodah. L. 1767. so ustanovili posebno društvo za reševanje potapljalčev, podobno organizacijo, kot jo ima Slovensko planinsko društvo za reševanje v gorah. Ta organizacija si je naredila dvojno nalogo: 1. popularizirati poučevanje plavanja, 2. uriti izurjene plavalce v reševanju.

Motilo se oni, ki mislijo, da je vsak plavalec sposoben tudi za reševanje. Izkušnje ob mnogoterih priložnostih, zlasti pa, kadar je prišlo do množičnih nesreč na vodi, so pokazale, da so neizurjeni reševalci čisto brezuspešni. Pogosto se zgodi, da hoče ta ali oni pomagati potapljalčevu, ki se ga v smrtnem strahu tako tesno oklene, da ga potegne na dno, od koder se tudi sam ne more več rešiti. »Čez par dni so jih našli v objemu,« je bilo večkrat zapisano v poročilih o nesrečah.

Reševalci, ki skoči med množico potapljalčev se ljudi, mora v naprej vedeti, da je izgubljen; skakanje med množico ponesrečenec je proti vsem navodilom za reševanje iz vode. Zaradi tega je potrebno, da se reševalci pouči o tem, kako se mora približevati ponesrečenemu: samo poedinami in samo od zadaj! Vedeti mora dalje, kaj mora storiti, če ga ponesrečenec potegne pod vodo gladino (osvobodilni prijem). Prvo je torej, da zna pri reševanju reševati tudi sebe. V naslednjem bomo na kratko očiteli vse sposobnosti, s katerimi naj bo oborožen izurjen reševalec:

V plavanju mora biti tako vztrajen, da mu ni težko vzdržati eno uro plavajoč v stoječi vodi, ali tri kilometre v počasi tekoči reki. Včasih pa nanese slučaj, da mora reševati obleden. Da bi se tudi za tak primer osposobil, zahtevajo pri izpitih za reševalce tudi plavanje na 300 m z obleko na sebi.

Dalje je potrebno, da se navadi reševalci sleči se v vodi, zlasti pa, da se izuri v potapljanju. Vsak reševalec mora gledati pod vodo, da bi lahko poiskal ponesrečenca. Pod vodo mora plavati zdaj sem ter tja, zdaj v globino, kar je hudo utrudljivo in zahteva mnogo vaje.

Često je treba skočiti v vodo z mosta ali z obrežja; za to se naj vadi reševalci tudi v očni globine ter v skakanju na glavo (globoka voda) in na noge. Pri borbi z utopljenecem mora biti vselej pripravljen na to, da ta v silnem strahu

ni razsoden. Vešč mora biti osvobodilnih prijemov, če pa tudi to ne pomaga, se mu približa šole takrat, ko utopljenca zapuša zavest.

Kdor hoče plavati z utopljenecem, ki predstavlja precejšnje breme, se mora uriti v plavanju na hrbtu samo z nogami, da bi z rokami lahko držal svojega tovariša (glavo) nad površino vode. In končno, vedeti mora tudi to, kako postopati z utopljenecem tedaj, ko priplava z njim na suho. Tu pride v poštev izpraznjenje vode, umetno dihanje, in sploh prva pomoč pri reševanju utopljenec. Reševalno plavanje so uvajala pri nas plavalna društva, propagirala pa ga je tudi Galska zveza, ki je izdala posebno knjižico pod naslovom »Reševanje iz vode«.

Iz Srbije

Nova ureditev prodaje zelenjave na beograjskih trgih. Zaradi pravilne razdelitve dovoza zelenjave na beograjske trge in urejevanja pravičnih cen za vso povrtnino, namerava beograjska občina postaviti posebnega pooblaščenca, ki bo skrbel samo za to, da bo dovoz povrtnine in ostale zelenjave za potrebe Beograda stalno zagotovljen, da bo povrtnina pravilno razdeljena na vse trge in da bodo cene zanjo tudi znosne. Cene, ki jih bo določil ta pooblaščenec, ne bodo najvišje dovoljene cene ter se bodo lahko zviševale s povečanimi stroški za njihovo pridelavo, dovozom in podobno. Oblast bo strogo pazila tudi na to, da bodo kmetice zelenjavo donšale res na trg in jo tam prodajale strankam. Vso odvišeno zelenjavo bo stalno prevzemal urad za prehrano ter bo z njo zalagal razne ljudske kuhinje in večje gostinske obrate.

Priključitev Zarkova Beogradu. Vas Zarkovo, ki leži v bližini Beograda in dosedaj ni spadala v beograjsko mestno področje, so v zadnjem času priključili Beogradu. Beograjsko mesto bo s to priključitvijo znatno pridobilo v gospodarskem pogledu. Zarkovo je namreč že pred vojno igralo v prehrani Beograda znatno vlogo, ker je v glavnem dobavljalo beograjskemu mestu vsak dan znatne količine mleka in najrazličnejšo povrtnino. Sedaj, ko spada ta vas neposredno pod Beograd, se bo proizvodnja zelenjave in povrtnine še povečala ter bo imel Beograd vse te stvari na svojem območju in ne bo tako močno navezan na dovoz z onstran Save.

Sport v kratkem

Zbor lahkoatletskih sodnikov. Vse gg. kandidate za lahkoatletske sodnike pozivamo, da pridejo v četrtek, 20. t. m., ob 18 v tajništvo Lahkoatletske zveze. Bleiweisova cesta 1a-II. Oni, ki še niso poslali prijave, bodo isto oddali ta dan v tajništvo, kjer bodo dobili tudi potreben material za pripravo.

Po nogometni tekmi, ki so jo izgubili včeraj Švicarji proti Madžarom, se bodo pripravljali na polovanje v Stockholm. Tam bodo igrali 14. junija v Rasunda stadionu mednarodno tekmo proti Švedom.

Iz Leipziga poročajo o lepih lahkoatletskih uspehih. Med drugim beremo, da je padla prva letošnja znanika v skoku v daljino čez 7 m. Atlet Albert je skočil 7,02 m.

Na Saškem so priredili nedavno veliko tekmovalje v slalomu na vodi, pri katerem je sodelovalo 120 čolnarjev.

Sportni davek so vpeljali na Danskem. Lahkoatletska zveza je namreč sklenila, da bo moral plačati vsak obiskovalec lahkoatletskih prireditvev po 10 örov. Dohodek, ki ga bodo na ta način dobili, bodo oddali osrednji zvezi, ta pa ga bo uporabila za vzdrževanje športnih učiteljev.

Mali oglasi

Prodamo Brezove metle, držaje za lopate, motike in ome- la dobijo pri Gospodarski zvezi, Bleiweisova 29 in Maistrova 10.	Posestva Prillična vila v Novem mestu, krasen položaj, pet sob, vse pri- tikline, vodovod, elektri- ka, velik sadni in zele- njadni vrt, vodnjak, se bo prodala na dražbi pri okrojnem sodišču 22. ma- ja ob 10 dopoldne. Izklju- čna cena 300.000 lit.
Suho sadje prodaja GOSPODARSKA ZVEZA. Bleiweisova cesta št. 29.	Kolesa Več tricikljev nekaj rabljenih, nekaj novih, zelo ugodno na- prodaj. Gasogeno-Merkur, Puharjeva 6.
Slamo prodaja GOSPODARSKA ZVEZA. Bleiweisova cesta št. 29.	Več bicikljev damskih in moških, naj- boljših znamk, zelo ugod- no naprodaj. Gasogeno- Merkur, Puharjeva 6.
Avto-motor Prodaj motor Fuch 200 cm ³ , najnovejši model, malo rabljen. Na- slov v upravi »Slovenca« pod št. 3345.	

KINO MATICA 22-41 Kot veča v plamenu se ženska pogubi v ljubezni... Odlični film češke produkcije s Hano Vitovo v glavni vlogi. »Nočni metulj« Krasna ciganska glasba, petje in globoka vsebina! PREDSTAVE dnevno ob 15, 17 in ob 19.15!	KINO UNION 22-21 Pretresljiva drama mlade nezakonske matere »Učiteljica« V glavnih vlogah: Maria Denis, Nino Be- sozzi, Enrico Glori in drugi... Predstave: delavnik ob 15.30, 17.30 in 19.30; ob nedeljah ob 10.30, 15.30, 17.30 in 19.30!
KINO SLOGA 22-50 Moč zlata proti vsakemu pravu krvi v velikem zgodovinskem filmu »Rothschild« V glavni vlogi: Erich Ponto, Carl Kühlmann, Gisela Uhlen. Pričetek predstav ob: 14., 15.50, 17.40, 19.30. Konec ob 21.15.	

Kupimo Stara kolesa bicikelj-gume, motorna kolesa, kupimo proti do- bromu plačilu. Gasogeno- Merkur, Puharjeva 6.	Poizvedbe Zgubil sem dne 17. t. m. poročni prstan. Ker je drag spom- min, prosim najditelja da mi ga vrne proti na- gradni današnje vrednosti na upravo »Slovenca« 3349.
Stanovanja Jstejo: Stanovanje dvo-ali trisobno v cen- trni mesta ali v bližini tramvaj, isčem za takoj. Ponudbe na upravo »Slo- venca« pod »Dober plač- nik 3349.	Razno Vloge in prašnje v italijansko sestavlja, prepišuje in razmnožuje izvršuje vse informacije ter razne osebne usluge »SERVIS BIRO«, Ljub- ljana, Selenburgova 4.

Silno potrti sporočamo prijateljem in znancem, da je po dolgi bolezni dočrpel in nas za vedno zapustil naš predragi

Stanko Drašler

dipl. comm.

Pogreb bo v sredo, dne 19. maja 1943, ob pol 4 popoldne iz kapelice sv. Andreja na Žalah na pokopališče pri Sv. Križu.
 Maša zadušnica bo v ponedeljek, 24. maja ob 7 v cerkvi sv. Cirila in Metoda. Nepozabnega rajnega priporočamo v blag spomin.

Ljubljana, dne 17. aprila 1943.

Regina roj. Lap, soproga; Stanko, sin, in sorodniki

Umrla nam je naša srčno ljubljena soproga, hčerka, teča in svakinja, gospa

Malči Štok roj. Slabina

soproga pošt. pristava

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 20. maja 1943, ob 4 popoldne z Žal, iz kapelice sv. Nikolaja k Sv. Križu.

Ljubljana, Rače, dne 18. maja 1943.

Globoko žalujoči:

Ing. Andrej, soproj; Amalija in Jakob Slabina, starši, in ostalo sorodstvo

ČAŠA EGIPTOUSKEGA PODKRALJA

U. Mioni

33

Bratje so veselo in srečno zapustili žitnico in krenili proti mestnim vratom, skozi katera so bili prišli.

Vsi so bili dobro razpoloženi, razen Benjamina.

»Zakaj si tako žalosten? Ali bi bil rad dalj časa ostal v mestu, da bi obiskal njegova ču-
 da?« ga vpraša Juda.

»Ne, marveč se tako nerad ločim od podkralja. Še enkrat ga bi rad videl in mu rekel...«

»Tega pogana?« vpraša Ruben prezirljivo.
 »Kaj hočeš? Tako navezanega se čutim nanj. Prav kakor na dobrega brata,« reče Benjamin.

Ruben se smeje.

»Gorje, ako bi te slišal! Užaljen bi bil. To ljudstvo je tako ošabno, misli ne vem kaj da je, in zaničuje nas, ki smo judje. Oni časte živali in se smatrajo vzvišene nad nami, ki častimo edino pravega Boga,« pripomni Juda.
 »Vendar je lepo ravnal z nami,« reče Be-

njamin, ki je hotel na vsak način braniti podkralja.

»Je imel pač dober dan, toda ko bi ga bil ti videl zadnjikrat,« mu odgovori Dan.

»Jaz sem ga videl le včeraj in vem, da se je vedel z vsemi zelo lepo; do mene je bil pa še izredno ljubezniv,« pravi Benjamin.

»Vsi ti dobro žele,« pripomni Juda.

Bratje so prišli s svojimi osli do mestnih vrat. Stari vratar jim godrnjaše odpre.

»Ze odhajate?«

»Opravili smo že svoje posle, pa nam ne preostaja drugega kot oditi,« odgovori Juda.

»Kdor pride v Memfis, ne odide tako brz,«

»Ker ima denar za razmetavanje.«

»Ali ga vi nimate?« vpraša vratar smehljajoč in namigne na osle, ki so se šibili pod veliko težo, naloženo na hrbtih.

Oni ne odgovore. Plačajo pristojbino in odidejo.

Ko so bili že izven mesta, pravi Juda:

»Prosimo našega Boga, Boga Abrama, Iza-
 ka in našega očeta Jakoba, kakor je blago-
 slovil naš prihod, tako naj blagoslovi naš po-
 vratek in nam da čimprej videti obličje na-
 šega dragega očeta.«

Vsi dvignje roke proti nebu in ostanejo nekaj časa zbrani v tihi molitvi. Nato nadaljujejo pot.

Benjamin se od časa do časa obrne in dol-

go gleda visoko obzidje, ki je zakrivalo mesto njegovim pogledom. Juda to opazi.

»Ti ni prav, da že danes odpotujemo?« vpraša mlajšega brata.

»Tako rad bi bil obiskal mesto in bližnje piramide.«

»Saj se bomo še kdaj vrnili, ako je res, da bo trajalo pomanjkanje sedem let.«

»Je on tako rekel?«

»Uganil je iz svoje vedeževalne čaše.«

»Ali more Bog razodeti bodočnost po vedeževalni čaši?«

Bratje niso vedeli.

»Sedem let. Minili sta šele dve leti in pol. Gorje, ako bo lakota trajala še pet let,« klikne Benjamin.

»Dokler so žitnice v Egiptu polne, bomo imeli dovolj kruha,« pripomni Juda.

»Da bo le imel oče potrebnega srebra,« godrnja Dan.

»Boš videl ob naši vrnitvi,« pravi Ruben, ki je opazil, da se je Benjamin znova obrnil proti mestu.

»Da mi bo oče le še dovolil vrniti se.«

»Oče ne bo imel nobenega vzroka več, da ti brani, ko si srečno prestopi svoje prvo potovanje.«

»Ne poznate očeta,« vzdihne Benjamin. Zelja, da bi še enkrat videl podkralja, je bila tako velika. Del svojega srca je pustil v

palači Zafnatpaneja. Ločitev od Memfis mu je bila tako mučna kakor ločitev od očeta.

Prišli so do Nila in ga prešli.

Ko so šli veselo po kratki Nilovi dolini, se je pri jez, ki vodi v Mokatem, še enkrat ozrl in videl skupino jezdecev, ki so v velikem diru jezдили za njimi.

Pove bratom.

»Vojaki iz Faraonove garde,« odgovore ti.

»Konji so ognjevit. Gotovo ne trpe lakote,« pripomni mladenič.

»Vojakom in konjem nikoli ne manjka,« pravi Ruben.

Tu in tam se je Benjamin še vedno oziral na daljno mesto, piramide, ki so se začele prikazovati in na jezdece.

»Za nami gredo.«

Ruben skomigne z rameni.

»Morda jezdijo v gore.«

»So nam že blizu.«

»Gotovo nas bodo prehiteli. Naši leni in preobloženi osli ne morejo tekmovali s hitrimi konji.«

»Njim na čelu jezdi debeli dvorjanik iz Zafnatpanejeve palače,« nadaljuje Benjamin.

»Njegov veliki dvorjanik?« vpraša Ruben presenečeno.

»Ker je tako debel, je na konju prav čudna pojava,« nadaljuje Benjamin.

»Veliki dvorjanik podkralja!« ponovi Ruben.